විමර්ශන

"කැඩපත" – නිදහස සමඟ හැට වසරක් –
මිලින්ද මොරගොඩ ගේ
තිරු ලිපි එකතුව
සංස්කරණය – එඩිමන්ඩ් රණසිංහ
ප්‍රකාශනය – පාත් ෆයින්ඩර් පදනම – 2009
මිල රුපියල් – රු.300

ශ්‍රී ලංකාව නිදහස ලබා අවුරුදු හැටකි. වසර හැට ගෙවුණේ කෙසේද? සිදුවුණේ කුමක්ද? මේ ගැන ගැඹුරින් විග්‍රහ කරන ලිපි පෙළක් මිලින්ද මොරගොඩ මහතා විසින් ඉරිදු ලංකාදීප පත්‍රයට සපයයි. මේ තිරු ලිපි 35 ක් "කැඩපත" නමින් නිදහස සමඟ හැට වසරක් යන උප ශීර්ෂය සමඟ කෘතියක් ලෙස එළි දක්වා තිබේ. පිටු 335 හා නිදහස් මන්දිරය සහ එය ඉදිරිපිට නිදහස් ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු අග්‍රාමාත්‍ය මහාමාන්‍ය ඩී.එස්. සේනානායක මහතාගේ ප්‍රතිමාව දැක්වෙන කවරයකින් ද සහිතව මතා නිමාවකින් යුත් මේ කෘතිය ප්‍රවිණ කතුවර එඩිමන්ඩ් රණසිංහ මහතා අතින් සංස්කරණය වී තිබේ.

මිලින්ද මොරගොඩ මහතා දේශපාලනයට පැමිණි ද පටන් මහජනතාව සංවාදයක යෙදී සිටියි. මෙය තවත් එවැනි සංවාදයක කොටසක් ලෙස දකිය හැකියි. මේ කෘතියට ඇතුළත් මිලින්ද මොරගොඩ මහතා ගේ තිරු ලිපි කියවන විට අවධාරණය වන කරුණක් ඇත. එනම් ඔහුගේ ප්‍රයත්නය වී ඇත්තේ නිදහස සමඟ ගතවූ වසර හැටක ඉතිහාසය යළි කැඩපතක් හමුවට පැමිණ දැකීමයි. පහසුවෙන් අනෙකෙකුට චෝදනා කළ හැකිය. නිදහස ලැබී වසර හැටක් ගතවූ පසුවත් සමාජයේ ඇත්තේ නොවිසඳුන ප්‍රශ්න නම්, ඒවා විසඳන බවට පොරොන්දු දෙමින් බලය වෙනුවෙන් පොරබදන දේශපාලන සන්දර්භයක් නම් මේ චෝදනා කිරීම පහසුය. නමුත් මිලින්ද මොරගොඩ මහතා සමස්ත ප්‍රජාව සමඟ එක්ව නිදහසින් පසු පැමිණි මාවත ගැන සාකච්ඡා කරයි. මෙහිදී පැන නගින කරුණු සමඟ ශ්‍රී ලංකාව අනන්‍යතාවයක් ගොඩනඟා ගන්නට සමත් නොවීම හා එය කෙරෙහි උනන්දු නොවූ සමාජයට ජාත්‍යන්තර අන්දැකීම් සමඟ කරුණු ඉදිරිපත් කරයි. ඔහු මේ ලිපි පෙළ හරහා සමාජයට කාවැද්දුන්නට උත්සාහ කර ඇත්තේ මේ සියල්ල අප හැමදෙනාගේ ම වරදින් සිදුවූවක් බවය. එක් පුද්ගලයෙකු හෝ එක් ආයතනයකට වඩා පොදුවේ නිදහසට පසු අලුත් දර්ශනයක් වෙනුවෙන් උනන්දු නොවීමෙන් සිදුවී ඇති හානිය දැක ගත හැක්කේ අප සියලු දෙනා ම කැඩපත හමුවට පැමිණීමෙන් බව කියා සිටියි. එක පැත්තකින් මේ කෘතිය සමාජ විවේචනයකි. අනෙක් පැත්තෙන් සමාජ නායකත්වයන්ට එල්ල කරන දරුණු ප්‍රහාරයකි. යහපත් අනාගතයක් ගොඩනඟන්නට එහි දායකත්වය සැපයිය යුතු සියලු දෙනම එහි කොටස්කරුවෝය. ලොකු කුඩා හෝ ගිහි පැවිදි කියා හෝ සමාජ පැලැන්තිය අනුව එහි අඩුවක් නොවේ.

"නිදහසින් අවුරුදු හැටක් ගිය නැත රටේ ස්වභාවය තිරවුල් නැත. මහජනතාව නො සන්සුන්ය. බෙදීම්, ගැටීම්, බහුලය. මේ නැත උරුමවූයේ මෙතෙක් මේ රට පාලනය කළ නායකයින්ගේ වරදින්ද? විවෘතව කථාකර රට හමුවෙහි ඇති කාරණා විසඳ ගැනීම වැදගත්ය. කොතැනින් කෙලෙස ඇරඹිය යුතුද යන සංවාදය සඳහා පසුබිමක් සකස් කර ගැනීම මගේ අභිලාෂයයි. මෙය කැඩපතකි. කැඩපත ඉදිරියට පැමිණි විට අපට අපගේ මුහුණුවර හොඳින් දකගත හැකිවෙයි. අපට කැඩපත ඉදිරියට පැමිණ අප ගැන ම ප්‍රශ්න කරන්නට අවස්ථාව උදවී තිබෙන වග මගේ අදහසයි." මේ ඔහු තම ව්‍යායාමය ගැන මේ ලිපි පෙළ අරඹමින් දක්වා ඇති අදහසයි.

ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයකින් සහ දැනුමකින් ප්‍රබෝධමත්ව විශේෂයෙන් ම රට කරවීමේ කාර්යභාරයෙහි නිරත නායකත්වය සතුව තිබිය යුතු මූලික ලක්ෂණ විග්‍රහ කරමින් මේ කරුණු සාකච්ඡා කිරීම එහි ඇති තවත් වැදගත් ලක්ෂණයකි. එලෙසම මොරගොඩ මහතා සිය ලිපි මාලාවෙන් උත්සාහකර තිබෙන්නේ ස්වයං විමර්ශනය සහ ස්වයං විවේචනය තුළින් මිනිසාට කොතෙක් දුර යා හැකිද යන්න පෙන්වා දීමටය. රටට ඔබන නායකත්වය යනු කුමක්ද යන කාරණය දීර්ඝ ලෙස දක්වා ඇති තිරු ලිපියෙන් උපුටා ගත් කොටසක් මෙසේය.

"රටක නායකත්වය ගන්නා විද්වතුන්ට තම දර්ශනය මහජනතාවට ඒත්තු ගන්වා සමාජය තිසි අරමුණ කරා කැඳවාගෙන යන්නට හැකියාව තිබිය යුතුය. ඇතැම් විටක මහජනතාවට නායකයන් ගේ ඉලක්ක පැහැදිලි නොවෙන්නට පුලුවන. ඇතැමෙකු සඳහන් කරන්නේ මේ රටේ කුල බෙදීම් නැති බවයි. නමුත් ඇතැම් විටක ඇතැම් තීන්දු ගැනීමේදී ක්‍රිඩා කරන ක්‍රිඩා සමාජය, අධ්‍යාපනය ලැබූ පාසල් වැනි කාරණා ඉස්මතුවන අවස්ථා බහුලය. මේවා නිසා අහිමි වන්නේ අවස්ථාවයි. අවස්ථාව අහිමිවන පිරිස ඉවිජා හංගන්වයට පත්වෙයි. එම කණ්ඩායම දිනෙන් දිනම වැඩි වෙමින් සමාජයේ කොන්වන විට රටක පැවැත්මක්, ප්‍රගතියක් ගැන අවධානය යොමු කිරීම අපහසුය." යනුවෙනි.

වර්තමානයේ උවමනාව වී ඇත්තේ මේ බෙදුණු සමාජය එකමුතු කිරීමයි. තිස් වසරකට පසු ත්‍රස්තවාදය විනාශ කර රටට ආශ්වාදජනක අවස්ථාවක් උදකර දුන් ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මහතා අවසානයේ දී සිය තීන්දුව ලෙස ප්‍රකාශ කළේ වැදගත් කාරණයකි. ඔහු කියා සිටියේ ද තවදුරටත් මේ රටේ බෙදීම් නැති බවය ඇත්තම ඇත්තේ රටට ආදරය කරන කොටස හා රටට ආදරයක් නැති සුලු පිරිස පමණක් බවයි. මිලින්ද මොරගොඩ මහතා කල්තබා සිය ලිපියෙන් පෙන්වා දී ඇත්තේ ද මේ කාරණයයි. බෙදීම් නිසා වහල්කමේ ගැලී සිටි රටක් නිවහල් කර ගන්නට එකමුතු බව වැදගත්ය යන්න හෙතෙම එයින් පෙන්වා දුන්නේ හැට වසරකට පසුත් මේ සත්‍යය තේරුම් නොගතහොත් තව දුරටත් අනාගතය අඳුරු බව දක්වමිනි. රාජ්‍ය නායකයා වෙතින්ද ඒ අදහසම පළ වීමෙන් පෙනෙන්නේ මේ රටේ සියලු දෙනා දන්නා ඇත්ත එය බවයි. එහෙත් පටු පරමාර්ථ අනුව මෙහෙයවන බලය ලබා ගැනීම පමණක් කල්පනා කර දේශපාලනය විසින් මේ පරම යථාර්ථය කටුක ලෙස නොසලකා හැර තිබේ. සමාජය මිලින්ද මොරගොඩ ගේ කැඩපත කියවා අවබෝධ කර ගත යුතුව ඇත්තේ එම දැක්මයි.

බටහිර ජාතීන්ට යටත්ව සිටි කාල සීමාවේදී මෙරට අනන්‍යතාවය හා සංස්කෘතිය බාහිර බලපෑම් වලට ලක්විය. නිදහස ලැබීම සමඟ මේ බටහිර මිශ්‍ර සංස්කෘතික ගතානුගතිකත්වයෙන් මිදෙන්නට රටට සමාජයට උවමනාවක් නොතිබුණ බව මිලින්ද ගේ විග්‍රහයයි.

ව්‍යවස්ථාව පමණක් නොව තවමත් පවතින නීති රීති හා සම්ප්‍රදායයන් බිහි වූයේ මේ බටහිරට යටත් වීම සමඟය. යටත් විජිත යුගය ආරම්භයේදී මේ ලක්ෂණ සමාජයට කාන්දු වූයේ ඉතා සෙමෙන් වන්නට ඉඩ තිබේ. එමෙන්ම ඇතැම් යහපත් හෝ අයහපත් කාරණා බද්ධවන්නට හෝ කරන්න යම් යම් උපායයන් පාවිච්චි කරන්නට ද ඇත. ඒ සියල්ල අතීතයයි. වර්තමානයේ දී සලකා බැලිය යුතුව ඇත්තේ මේ සියලු කාරණා මැඩගෙන රටේ අනන්‍යතාවය හා අභිමානය ගොඩනැඟීමයි.

ආර්ථික හා සාමාජීය වශයෙන් අපේ රට පත්ව ඇති තත්ත්වයෙන් ගොඩගැනීම සාමූහික ව්‍යායාමයක් විය යුතුය. ඒ සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග කුමක්දයි තීරණය කිරීම සමූහයක් වශයෙන් මුළු රටම එකතු වී කළ යුතු කාර්යයක් යයි මොරගොඩ මහතා මේ කෘතියෙන් තරයේ කියා සිටී. නැවත නැවතත් කියා සිටී. හැකි පමණ රට වැසියන්ගේ අවධානය ඒ කෙරෙහි යොමු කිරීම මොරගොඩ මහතාගේ අභිලාශය බව පෙනේ.

බුදු දහම, සමාජ නායකත්වය, රාජ්‍ය සේවය, අධ්‍යාපනය, සංස්කෘතිය, විදේශ සම්බන්ධතා, තොරතුරු තාක්ෂණය, හමුදා සේවය, සහෝදර ජාතීන්ගේ විශ්වාසය දිනා ගැනීම, බලය බෙදා හැරීම, බලශක්ති අර්බුදය, ප්‍රවාහනය, පාර්ලිමේන්තු ක්‍රමය, ඉන්දියානු සමාජය සහ මාධ්‍ය සංස්කෘතිය වැනි විවිධ අංශ අළලා මේ කෘතියේ තිරු ලිපි රචනා කර ඇත. වඩාත් සරලව කියවන්නට පහසු ශෛලියක් අනුගමනය කරමින් ස්වකීය අදහස් සමාජගත කරන්නට හෙතෙම උනන්දු වී තිබීම ද වෙසෙසින් අගය කළ යුතුය.

දේශපාලනඥයින්, සමාජ නායකයින් හා අනාගතය දෙස මහත් උනන්දුවකින් සිටින සියලු දෙනා මෙම කෘතිය කියැවීම වැදගත්ය. කැඩපත සම්පූර්ණයෙන්ම වෙන්ව ඇත්තේ අප ගත යුතු මඟ දෙස දේශපාලන දෘෂ්ටියකින් තොරව යථාර්ථවාදීව දකින්නටය. අන්තවාදී නොවී ප්‍රශ්න විසඳගත හැකි අන්දමත් ඒ වෙනුවෙන් රටට අනන්‍ය ක්‍රමයක් බිහිකර ගැනීමේ වැදගත්කමත් මෙහි පෙන්වා දෙයි. එය මධ්‍යස්ථ හාවයයි. සංයමයෙන් හා සංවාදය මඟින් සියලු ගැටලු නිරාකරණය කර ගත හැකි බව මේ ලිපි මාලාවෙන් මනාව පෙන්වා දෙයි.

කැඩපත කෘතිය නිදහසින් පසු ගෙවී ගිය හැට වසර තුළ ශ්‍රී ලංකාව ගමන් කළ දිසාව දෙස ආපසු හැරී බැලීමකි. එපමණක් නොව එමඟින් පෙන්වන්නේ අප ගේ අනාගතය සඳහා වූ පිළිවෙතයි. මේ අදහස් සමාජයේ විවාදයට ලක් විය යුතුය.

සාරා කන්දෙගොඩ